

Secretariaat ParkinsonNet
UMC St Radboud
ParkinsonNet, huispost 913
Postbus 9101
6500 HB Nijmegen

E-mail: Informatie@ParkinsonNet.nl
Telefoon: (024) 361 47 01

Geachte collega,

Graag nodigen wij u uit om te participeren in ParkinsonNet. ParkinsonNet is een regionaal netwerk van zorgverleners die gespecialiseerd zijn in de ziekte van Parkinson. In onze regio is er een ParkinsonNet Arnhem/Zevenaar en een ParkinsonNet Nijmegen/Boxmeer. Meer informatie over ParkinsonNet vindt u in de meegestuurde folder en via de website www.ParkinsonNet.nl

ParkinsonNet bestaat nu nog uit neurologen, parkinsonverpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten en logopedisten. Het netwerk wordt in onze regio uitgebreid met diëtisten en zorgverleners op het psychosociale vlak. Wanneer u diëtist(e), maatschappelijk werker, sociaal psychiatrisch verpleegkundige, psycholoog, psychiater of seksuoloog bent en u wilt participeren in ParkinsonNet Arnhem/Zevenaar of ParkinsonNet Nijmegen/Boxmeer bent u van harte welkom om u aan te melden voor ParkinsonNet. Deelname is in 2010 kosteloos. Wel vragen wij ParkinsonNet deelnemers om een tweedaagse basis cursus te volgen (conceptprogramma zie bijlage). De kosten van deze cursus bedragen 225 Euro. De cursus wordt georganiseerd door de werkgroep 'Psychosociale zorg bij Parkinson'. Deze werkgroep bestaat uit dr. Rianne Esselink (Parkinson-neuroloog, Parkinsoncentrum UMC St Radboud), drs. Ad Nouws (psycholoog, Winkler Kliniek Wolfheze), dr. Indira Tendolkar (psychiater, UMC St Radboud), mw. Monique Schmidt (coördinator Parkinson dagcentrum, UMC St Radboud) en drs. Liesbeth Joosten (klinisch psycholoog, UMC St Radboud). Het specifieke cursusdeel voor diëtetiek wordt verzorgd door mw. Heleen Dicke, diëtist van het Parkinson Centrum Nijmegen.

Na het lezen van de ParkinsonNet brochure kunt u zich opgeven voor onze informatiebijeenkomst via www.mijnzorgnet.nl. Tijdens de informatiebijeenkomst krijgt u meer uitleg over ParkinsonNet en de cursus. De informatiebijeenkomst wordt georganiseerd op 4 februari 2010 van 19.30 tot 21.00 uur in het Auditorium van het UMC St Radboud Nijmegen (routenummer 296). U kunt zich ook rechtstreeks aanmelden voor deelname aan ParkinsonNet. Dit kan ook via www.mijnzorgnet.nl.

Uw collega's die deze uitnodiging niet hebben ontvangen zijn natuurlijk ook van harte welkom om deel te nemen. U kunt deze uitnodiging dan ook gerust aan hen doorgeven!

Met vriendelijke groet,

Dr. Marten Munneke
Projectleider ParkinsonNet

Dr. Rianne Esselink, neuroloog
Voorzitter werkgroep Psychosociale zorg voor Parkinson

Het ParkinsonNet concept is in 2006 beloond met de 'Pfizer Zorg voor morgen prijs' voor de beste zorgvernieuwing in Nederland en in 2009 met de Parelstatus van ZonMw. Meer informatie over ParkinsonNet vindt u op www.ParkinsonNet.nl

Bijlagen

- 1) Folder ParkinsonNet
- 2) Conceptprogramma basis cursus Parkinson voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten

Basisscholing ParkinsonNet voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten

De basisscholing ParkinsonNet voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten bestaat uit twee cursusdagen (9 en 10 april 2010). De eerste scholingsdag is hetzelfde voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten. Op de tweede scholingsdag is er een apart programma voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten. Na de scholing is de interactie tussen zorgverleners onderling van groot belang, deze wordt onder andere gestimuleerd door middel van de webapplicatie van MijnZorgNet.nl. MijnZorgNet is een onafhankelijke organisatie en richt zich naast het ondersteunen van netwerken van zorgverleners (zoals het ParkinsonNet), op het ondersteunen van patiënten om maximaal gebruik te kunnen maken van zorgnetwerken.

1e scholingsdag

De eerste scholingsdag staat in het teken van de kenmerken van de ziekte van Parkinson en de rol die de ziekte speelt in het dagelijks leven van patiënten. Parkinson is een complexe ziekte met veel facetten. Zowel motorische als niet-motorische problemen (o.a. cognitieve problemen, stemmingsstoornissen, etc.) hebben gevolgen voor het dagelijks leven van de patiënt en zijn omgeving. Het complete beeld van de ziekte van Parkinson en atypische Parkinsonismen komt tijdens de eerste dag aan bod. Tijdens de eerste cursusdag wordt ook algemene informatie gegeven over ParkinsonNet en MijnZorgNet.

2e scholingsdag

Op de tweede dag is er een apart programma voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten. Het programma voor psychosociaal zorgverleners is gericht op het behandelen van psychosociale problematiek bij de ziekte van Parkinson. Aan bod komen vragen als: Welke disciplines zijn betrokken bij de behandeling van psychosociale problemen?, Welke interventies kunnen aangeboden worden? en Hoe zouden we in de regio kunnen samenwerken in het begeleiden van patiënten met psychosociale problemen?

Het programma voor diëtisten is gericht op het herkennen en behandelen van specifieke voedingsproblemen bij de ziekte van Parkinson. Er zal vooral worden ingegaan op de maag-darm problemen bij de ziekte van Parkinson, alsook hoe om te gaan met de lichte eiwitbeperking bij het gebruik van levodopa bevattende medicatie.

Wie geeft de scholing?

De lezingen tijdens de eerste dag worden verzorgd door een aantal nationale en internationale experts op het gebied van de ziekte van Parkinson (o.a. prof. dr. Bas Bloem). Daarnaast nodigen we ook patiënten uit om gezamenlijk in discussie te gaan over problemen die patiënten ervaren in de huidige zorg. De psychosociale scholing tijdens de tweede scholingsdag wordt verzorgd door leden van de werkgroep 'Psychosociale zorg voor Parkinson'. Deze werkgroep bestaat uit dr. Rianne Esselink (Parkinson-neuroloog, Parkinsoncentrum UMC St Radboud), drs. Ad Nouws (psycholoog, Winkler Kliniek Wolfheze), dr. Indira Tendolkar (psychiater, UMC St Radboud), mw. Monique Schmidt (coördinator Parkinson dagcentrum, UMC St Radboud) en drs. Liesbeth Joosten (klinisch psycholoog, UMC St Radboud). Heleen Dicke, diëtist van het Parkinsoncentrum Nijmegen, verzorgt de tweede scholingsdag voor diëtisten.

Kosten?

De kosten voor deze tweedaagse scholing bedragen 225 euro.

Het concept-programma is als volgt samengesteld:

Vrijdag 9 april (voor psychosociaal zorgverleners en diëtisten)

Thema: Wat is Parkinson en wat zijn de gevolgen van Parkinson?

9.00 -9.10	Ontvangst (dr. Rianne Esselink, drs. Ad Nouws)
9.10 -9.30	ParkinsonNet & MijnZorgNet (dr. Marten Munneke)
9.30 -10.30	Inleiding: Wat is Parkinson? (prof. dr. Bas Bloem)
10.30 -11.00	Koffie
11.00 -11.45	Overzicht non-motorische problemen bij Parkinson (dr. Rianne Esselink)
11.45 -12.30	Stemmingsstoornissen bij Parkinson (dr. Indira Tendolkar)
12.30 -13.30	Lunch, kennismaking binnen het netwerk
13.30 -14.00	Neuropsychologische problemen bij Parkinson (dr. Harriet Smeding)
14.00 -14.30	De andere kant van Parkinson, ervaringen vanuit de GGZ (drs. Ad Nouws)
14.30 -15.30	Gevolgen van Parkinson voor mantelzorgers/relaties (Michiel Wisse/Pieter-Jan Landheer)
15.00 -15.30	Thee
15.30 -16.30	In gesprek met Parkinsonpatiënten
16.30 -16.40	Centrale afsluiting
16.40 -17.00	Borrel

Zaterdag 10 april

Programma A (voor psychosociaal zorgverleners)

Thema: Psychosociale zorg voor mensen met Parkinson

- 9.00 -9.30 Een multidisciplinaire aanpak van psychosociale problemen.
De visie van de werkgroep 'Psychosociale zorg voor Parkinson' (dr Rianne Esselink, drs. Ad Nouws, dr. Indira Tendolkar, drs. Liesbeth Joosten en Monique Schmidt)
- 9.30 -10.45 Monodisciplinaire werkgroepen o.l.v. leden werkgroep
'Psychosociale zorg voor Parkinson' Wat is de rol van de verschillende disciplines?
Psychiaters (voorzitter Indira Tendolkar)
Psychologen (voorzitter Ad Nouws)
Maatschappelijk Werk en Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundigen
(voorzitters Michiel Wisse en Pieter Jan Landheer)
Parkinson Verpleegkundigen (voorzitters Martha Huvenaars en Gabriel Roodbol)
Seksuologen (voorzitter Paul Rabsztyrn)
- 10.45 -11.00 Koffie
- 11.00 -12.30 Korte presentaties van de verschillende disciplines
n.a.v. de discussie binnen de monodisciplinaire werkgroepen.
Discussie over rolverdeling.
Voorzitters: dr. Indira Tendolkar en dr. Rianne Esselink
- 12.30 -13.30 Lunch, verdere kennismaking binnen het netwerk
- 13.30 -14.00 Conclusie naar aanleiding van het ochtendprogramma. Wie doet wat?
(dr. Indira Tendolkar en dr. Rianne Esselink)
- 14.00 -16.00 Multidisciplinaire casuïstiek
- 16.30 -16.30 Afsluiting, hoe ziet de toekomst eruit?

Programma B (voor Diëtisten)

- 9.00 -9.30 Korte kennismaking
- 9.30 -10.45 Voedingsproblemen bij de ziekte van Parkinson aandacht voor
slikproblemen, maag-darm problemen, licht eiwitbeperkt dieet, ondervoeding
- 10.45 -11.00 Koffie
- 11.00 -12.30 Vervolg voedingsproblemen
- 12.30 -13.30 Lunch, verdere kennismaking binnen het netwerk
- 13.30 -16.00 Casuïstiek
- 16.00 -16.30 Afsluiting, hoe ziet de toekomst eruit?